

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Stichting Werkplaats Kindergemeenschap

Voortgezet Onderwijs

Inleiding

Het opstellen van deze meldcode vloeit voort uit de wettelijke verplichting voor instellingen en zelfstandige beroepsbeoefenaren in de (jeugd)gezondheidszorg, het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdzorg, de maatschappelijke ondersteuning en voor politie en justitie, om over een meldcode te beschikken.

De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling voor de Werkplaats VO treedt op 1 april 2013 in werking.

Deze meldcode heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking, eengerelateerd geweld en ouder(en)mishandeling.

De meldcode heeft tot doel jeugdigen, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, eerder passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. Hiertoe biedt de meldcode stappen en handvatten aan professionals voor signalering en het handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De doelgroepen zijn zowel slachtoffers, getuigen als (vermoedelijke) daders.

Intimidatie of geweld (waaronder ongewenste intimiteiten) door beroepskrachten zijn niet opgenomen in de meldcode. Scholen zijn conform ARBO-wetgeving al wettelijk verplicht hiervoor een protocol te hebben. Bij vermoeden van een zedenmisdrif geldt een meldplicht aan het bestuur, dat met de Vertrouwensinspectie moet overleggen.

Het Stappenplan

Stap 1 In kaart brengen van signalen

Bij een vermoeden van kindermishandeling worden in de eerste instantie de mentor, teambegeleider en teamleider op de hoogte gesteld. De mentor bespreekt vervolgens de werker in de werkerbespreking met het team.

De mentor brengt de bevindingen van het team in kaart en legt deze naast gegevens van de basisschool of het onderbouwteam. Eventueel kan contact opgenomen worden met de basisschoolleerkracht of onderbouwmentor. Dit alles legt hij vast in het werkervolgsysteem. Dit kunnen zowel signalen zijn die het vermoeden bevestigen of deze ontkrachten.

De mentor beschrijft de signalen zo feitelijk mogelijk. Bij een hypothese of veronderstelling wordt uitdrukkelijk vermeld dat het een hypothese of veronderstelling is. Als deze wordt ontkracht, wordt dat ook vermeld. Bij informatie van derden wordt de bron vermeld.

Stap 2 Collegiale consultatie in het BAT

Als de verzamelde informatie het vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld ondersteunt, consulteert de mentor/teambegeleider, in samenspraak met de teamleider, het BAT*.

Het betrekken van werker en ouders bij de zorgen en de terugkoppeling naar degenen die het signaal inbrachten, zijn aandachtspunten bij de bespreking in het BAT. Het BAT adviseert over de te nemen vervolgstappen.

Het BAT geeft richtlijnen en adviezen voor het te voeren oudergesprek, eventueel in samenspraak met AMK of SHG (zie ook de Reader Landelijke Training Aanpak Kindermishandeling).

Het BAT beslist of de casus doorgaat naar het ZAT**. Hiertoe besluit men als de problematiek dermate complex is dat de multidisciplinaire kijk en eventueel de interventies van ZAT-partners gewenst zijn.

Indien nodig betreft het BAT de ZAT-partners al vóór het ZAT-overleg bij de casus.

Het BAT beslist of er crisisinterventie plaats moet vinden, d.w.z. AMK of Bureau Jeugdzorg inschakelen. Het BAT houdt de vinger aan de pols.

Wanneer signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld kunnen er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de werker risico loopt bij het met ouders bespreken van de zorgen. Dat is vooral aan de orde als er door de werker rechtstreeks met de mentor of een medewerker is gesproken over een bedreigende thuissituatie. In dat geval beslist het BAT om over te gaan tot crisisinterventie.

Stap 3 Gesprek met de leerling en/of de ouders

Na de collegiale consultatie in het BAT bespreken de teamleider en mentor de signalen met de werker en de ouders, afhankelijk van de situatie gezamenlijk of apart. Vaak is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren over de signalen, te vragen naar de thuissituatie en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, zijn zorgen te verduidelijken, te ontkrachten of te bekrachtigen. Op grond van eerdere afweging kan het gesprek met de ouders achterwege blijven in verband met de veiligheid van het kind of die van anderen.

Doel van het gesprek is de zorgen te delen en te checken waar de signalen vandaan komen.

Verloop van het gesprek:

1. Leg het doel uit van het gesprek;
2. Beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
3. Nodig de werker/ de ouder uit om een reactie hierop te geven;
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen.
5. Leg het gesprek vast.

Stap 4 Wegen van het geweld of de kindermishandeling

De mentor brengt de signalen in kaart en legt ze vast in SOM. Daartoe behoren:

- De bevindingen van het team;
- De gegevens van de basisschool/ het onderbouwteam;
- Het gesprek met de werker;
- Het gesprek met de ouders;
- Consultatie in het BAT.

Op basis van deze gegevens beslist het BAT of de werker besproken wordt in het ZAT. Het BAT kan ook besluiten over te gaan op crisisinterventie en direct AMK of Bureau Jeugdzorg inschakelen.

In het ZAT wordt een afgestemde aanpak vastgesteld, gericht op ondersteuning van de werker, de ouders en de school. Ook wordt er een melding in de verwijzindex gedaan.

Stap 5 Beslissen: zelf hulp organiseren en/of melden

A. Zelf hulp organiseren:

Het ZAT organiseert de noodzakelijke hulp en volgt de effecten van deze hulp. De teamleider bespreekt met de ouder de uitkomst van de bespreking in het ZAT. Hij bespreekt ook de verder te nemen stappen voor geadviseerde hulpverlening voor de werker en/of de ouder. De teamleider volgt samen met de mentor of de hulpverlening is gestart en loopt. De teamleider vraagt toestemming aan de ouders om contact te hebben met de hulpverlener en onderhoudt dit. De teamleider doet verslag van het contact met de hulpverlener in het ZAT. De casus wordt gevolgd in het ZAT.

B. Melden:

Indien de school de werker niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling kan beschermen, bijvoorbeeld doordat de ouder niet meewerkt of doordat de hulp niet op gang komt, doet de school een zorgmelding. De teamleider bereidt voor; de rector meldt schriftelijk en ondertekent. De teamleider bespreekt de melding met de ouder(s) en de werker.

Van contacten met de werker en/of ouder over de melding kan worden afgezien:

- als de veiligheid van de werker, die van de medewerker, of die van een ander in het geding is;
- of als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de werker en/of de ouder daardoor het contact met school zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met het AMK en eventueel opnieuw een melding te doen. Het AMK adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien onvoldoende verbetering of zelfs verslechtering te zien is.

* BAT = Begeleidings Advies Team: schoolpsycholoog en zorgcoördinator
** ZAT = Zorg Advies Team: schoolpsycholoog, zorgcoördinator, rector, leerlicht, schoolarts, jeugdzorg, politie.

Evaluatie

De evaluatie van deze meldcode vindt plaats in schooljaar 2015 – 2016.

Bilthoven, 1 april 2013

Directie van de Werkplaats Kindergemeenschap

Jeroen Goes, directeur BO
Jos Heuer, directeur bedrijfsvoering
Henk Zijlstra, rector VO, voorzitter directie

Bijlage

Stappenplan schematisch

Stap	Beschrijving	Betrokkene(n)
1 Signaleren	<p>Er is een vermoeden van kindermishandeling:</p> <ul style="list-style-type: none">• Maak onderscheid tussen feiten en hypothesen of veronderstellingen• Start met vastleggen in SOM• Neem eventueel contact op met basisschool/ onderbouwteam	mentor
2 Collegiale consultatie	<ul style="list-style-type: none">• Bespreek signalen met teamleider en teambegeleider• Bespreek de werker in de werkerbespreking• Bespreek de casus in het BAT indien de vermoedens blijven/ versterkt zijn.	mentor + TL +TL mentor + Team teambegeleider
3 Gesprek ouder werker	<ul style="list-style-type: none">• Vraag advies in het BAT• Consulteer eventueel het AMK• Voer het gesprek en gebruik de aandachtspunten die genoemd zijn:<ul style="list-style-type: none">◦ Leg doel van gesprek uit◦ Beschrijf feiten en waarnemingen◦ Nodig uit reactie hierop te geven◦ Geef na reactie zo nodig een interpretatie van de feiten• Maak een verslag van het gesprek (SOM)	teambegeleider teamleider + mentor mentor
4 Weging	<ul style="list-style-type: none">• Bovenstaande gegevens in kaart brengen• Beslissen of casus doorgaat naar ZAT• Aanmelden bij ZAT• Overgaan op crisisinterventie• Melden in verwijsindex	mentor BAT teamleider BAT zorgcoördinator
5 Beslissen	<ul style="list-style-type: none">• Hulp organiseren• Hulp bespreken met ouders• Contact onderhouden met hulpverlener• Hulpverlening volgen • Melden bij AMK• Melding bespreken met werker en ouders• Volgen, bij onvoldoende effect opnieuw melding doen	ZAT teamleider teamleider ZAT rector teamleider ZAT/ rector